

Lisa 5.

Keskkonnaameti 15.02.2017 nr 6-3/17/300-7 seisukoha (lisa 4) ettepanekutega arvestamine KMH programmis ja aruandes

Jrk nr	Ettepanekud	Ettepanekutega arvestamine
Keskkonnaamet 15.02.2017 nr 6-3/17/300-7		
	Keskkonnaamet on tutvunud KMH programmi ning asjaomaste asutuste ettepanekutega (Muinsuskaitseamet ja Terviseamet) ning on seisukohal, et KMH programm ei ole piisav kaide rajamisega kaasnevate mõjude väljaselgitamiseks ning vajab enne avalikule väljapanekule suunamist täiendamist. Järgnevalt esitame märkused ja ettepanekud, mille alusel palume KMH aruannet täiendada.	
1.	1. KMH programmi lk 4 esitatud viide Keskkonnaameti avalikule dokumendiregistrile ei ole korrektne (link ei avane).	Arvestatud : viide on lk 4 eemaldatud.
2.	2. Täiendada KMH programmi peatükki 1.4 „Eeldatavalt mõjutatav keskkond“ ümbruskonna maismaaosa kirjeldusega –mõjutatava ala ulatus, mõjutatava elanikkonna suurus, olulised objektid jne.	Arvestatud: ptk 1.3 lõpuosa on täiendatud ning on moodustatud ptk 1.4.1 <i>Paldiski linn</i> ja 1.4.3 <i>Paldiski Põhjasadamas kavandatud mõjutatav ala</i> .
3.	3. Palume esitada peatükis 1.4 ka kaadamisala asukoht joonisel.	Arvestatud: ptk 1.4.4 <i>Kaadamisala</i> on esitatud joonis ja lisatud täiendavalt infot.
4.	4. Keskkonnaameti hinnangul oleks asjakohane moodustada eraldi peatükk KMH hindamismetoodika ja vajalike uuringute kohta.	Arvestatud: on moodustatud ptk 3.1 <i>KMH metoodika</i> ja ptk 3.2 <i>Vajalikud uuringud</i> .
5.	5. Palume täpsustada, millist tunnustatud hindamismetoodikat (sh prognoosimeetodit) kasutatakse parima alternatiivi leidmiseks.	Arvestatud: ptk 3.1 viimases lõigus.
6.	6. Palume korrigeerida lk 13 esimest lõiku (lause raskesti mõistetav).	Arvestatud: ptk 3.1 on peale täiendamisi lause eemaldatud.
7.	7. KMH algatamise otsuses on kirjutatud, et KMH-s tuleb kaaluda kaadamisele alternatiivseid võimalusi. Palume eksperdil hinnata KMH programmis alternatiivide kirjelduse peatükis, kas arvestades kavandatavat tegevust, asukohta ja mahtusid on olemas alternatiivseid võimalusi kaadamisele.	Arvestatud: ptk 3.3 on toodud kaadamisele alternatiiviks alternatiiv 3, kus erinevalt alternatiivile 1 süvendatud pinnas on kavandatud kasutada võimalusel lastimisala täiteks.
8.	8. Samuti tuleb KMH-s selgitada välja parim võimalik tehnika,	Arvestatud: ptk 3.1 lõpust neljandat lõiku on

	avariolukordade kaasnemise võimalikkus ja nende vältimine	täiendatud. KMH aruandes arvestatakse Paldiski Põhjasadama audititest saadavat teavet.
9.	9. KMH programmi peatükk 4 „Kavandatud tegevused ja selle alternatiivide mõjuallikad, mõjuala, ning võimalik keskkonnamõju“ ei ole eraldi välja toodud mõju kalastikule. Palume täiendada. Peatüki lõpus on välja toodud teemad, mida KMH aruandes käsitletakse. Lisaks mereelustikule tuleb lisada ka kalastik, sest neid ei saa käsitleda ühe teemana.	Arvestatud: ptk 4 loetelusse on lisatud mõju kalastikule sh pelaagilistele kaladele.
10.	10. Palume KMH raames hinnata kavandatava tegevuse mõju suplusvee kvaliteedile ja selgitada välja leevendavate meetmete seadmise vajadus (Terviseameti 02.02.2017 kiri nr 9.3-4/99). Juhul, kui ekspertgrupp leiab, et see pole põhjendatud, palume esitada vastavad põhjendused.	Käsitletud: ptk 4 lk 19 alt teises lõigus on toodud põhjus – lähim avalik supluskoht asub Pakri poolsaare idarannas ja Paldiski Põhjasadam on poolsaare läänerannas.
11.	11. Palume hinnata kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid ümbruskonna elanikkonnale (kaide rajamisega kaasnev ning hilisem kasutamisaegne transpordist tulenev müra, vibratsioon jne).	Arvestatud: moodustatud uus ptk 1.4.1 <i>Paldiski linn</i> , KMH käigus tehakse müra uuring, lisandub müraekspert ja lisa teavet aruandesse saadakse Paldiski Põhjasadama audititest.
12.	12. Muinsuskaitseamet esitas 23.01.2017 kirjas nr 1.1-7/24-1 viis ettepanekut, millega palume arvestada. Veealuse kultuuripärandi küsimuste korral paluti pöörduda Muinsuskaitseameti veealuse pärandi vaneminspektori Maili Roio maili.roio@muinas.ee poole.	Arvestatud: uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> on käsitletud.
13.	12.1 Täiendada eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjelduse peatükki 1.4 kultuuripärandi osas. Muinsuskaitseametil on andmeid vähemalt 19 laevahuku kohta Paldiski lahes, mis on toimunud vähemalt 100 aastat tagasi (vt register.muinas.ee). Lokaliseeritud ajaloolistest laevavrakkidest jääb kaadamisala mõjualasse mälestis rgnr 27874. Paldiski lahes on seni lokaliseeritud kolm laevavrakki: 1. koordinaatidel x: 6579020.42, y: 501105.07; 2. x: 6578063.92, y: 502072.25; 3. x: 6576464.9, y: 505291.4.	Arvestatud: uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> on käsitletud.
14.	12.2 Põhjasadama kinnistu (katastritunnus 58001:001:0270) asub kultuurimälestise - Paldiski kindluse bastionid, muulid, vallikraav, 1718; reg nr 2760 - kaitsevööndis ("Kultuurimälestiseks tunnistamine, kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja kaitsevööndi määramine" Kultuuriministri 13. mai 2005.	Arvestatud: uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> on käsitletud.

	a käskkiri nr. 194 (RTL, 24.05.2005, 54, 780)). Kaitsevööndi ülesanne on tagada kinnismälestise vaadeldavus, sealhulgas kaugvaadete säilimine ja silueti nähtavus, samuti mälestiste ja neid ümbritseva maa-ala kultuuriväärtuslike struktuurielementide säilimine ruumilises kontekstis. Lisaks veealusele kultuuripärandile tuleb KMH käigus hinnata ja käsitleda meetmeid, mis tagavad mälestise vaadeldavuse, sealhulgas kaugvaadete säilimise ja silueti nähtavuse.	
15.	12.3 Täiendada peatükki 3.1 „KMH metoodika ja vajalikud uuringud“ kultuuripärandi osas, sh arvestada täiendavate allveearheoloogiliste uuringute vajadusega mõjualal.	Arvestades uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> käsitletut ja eksperti käsutuses olevat infot puudub alus täiendavateks allveearheoloogilisteks uuringuteks.
16.	12.4 Täiendada peatükki 4 „Kavandatud tegevuse ja selle alternatiivide mõjuallikad, mõjuala ning võimalik keskkonnamõju“ kultuuripärandi osas.	Arvestatud: uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> on kultuuripärandit käsitletud. Ptk 4 on kultuuripärand kultuurimälestistena.
17.	13. Kuna KMH programmist ei selgu, kas kavandatava tegevuse jaoks vajalike materjalide transport toimub mere või maismaa kaudu, palume vastavalt vajadusele hinnata ka maismaatranspordi suurenemisega kaasnevat mõju.	Arvestatud: KMH protsessis tehakse müra uuring.
18.	14. Keskkonnaamet edastas 14.11.2016 kirjaga nr 6-3/16/13266-3 arendajale Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku pöördumise ning palus KMH programmi koostamisel arvestada eelmainitud pöördumises esitatuga. Keskkonnaametile esitatud KMH programmis ei ole arvestatud eelmainitud pöördumisega. Palume KMH programmi täiendada. Lisame eelmainitud kirja ka käesolevale kirjale.	Käsitletud uue ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> lõpulõigus lk 15.
19.	15. Palume korrigeerida ajakava (peatükk 5). Keskkonnaameti hinnangul ei ole otstarbekas esitada sama infot nii peatüki alguses tekstina kui ka hiljem tabelina. Selline käsitus tekitab KMH programmi lisamahtu, andmata täiendavat infot. Kohati on tegemist KMH programmi alguses esitatud info kordamisega. Keskkonnaameti hinnangul on tabel 1 piisavalt informatiivne.	Arvestatud: ptk 5 tabelit 2 on Keskkonnaameti märkuste alusel täiendatud.
20.	15.1 Keskkonnamõju hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava käsitlev tabeli võiks alata KMH algatamisega ning seni toimunud etapid võiks olla tabelis esitatud kuupäevaliselt.	Arvestatud: KMH algatamine on tabelis 2 punkt 1 ja seni toimunud etapid on kuupäevaliselt.
21.	15.2 Tabeli 1 punkt 1 kestvus ei ole tõene. KMH algatati 03.11.2016. KMH programm esitati Keskkonnaametile KeHJS § 151 lõige 2 kohaseks menetlemiseks 21.12.2016. Tabelis on märgitud KMH programmi eelnõu	Arvestatud: tabelis 2 punkt 2 on kuupäevaliselt.

	koostamise ja Keskkonnaametile esitamise kestvuseks 15 päeva.	
22.	15.3 Tabeli 1 punkt 4 on KMH etapiks märgitud „KMH programmi seisukohtade vaatamine“. KeHJS § 1511õige 5 kohaselt toimub KMH programmi kohta esitatud seisukohtade läbivaatamine ja seisukoha andmine. Sama märkustabel 1 punkti 17 kohta.	Arvestatud: tabeli 2 punktides 5 ja 20.
23.	15.4 Tabeli 1 punktide 5 ja 6 vahele oleks mõistlik lisada uus punkt –täiendatud KMH programmi esitamine avalikustamise korraldamiseks	Arvestatud: tabelis 2 punkt 7.
24.	15.5 Tabeli 1 punktis 7 on viga. Juhtekspert koos arendajaga ei tee KMH programmiavalikku väljapanekut (KeHJS § 17 lõige 2). Kuna avaliku arutelu korraldamine on eraldi punktina 9 esitatud, siis ei näe Keskkonnaamet vajadust seda punktis 7 käsitleda.	Arvestatud: tabeli 2 punktist 10 on lõik eemaldatud.
25.	15.6 Kuna KMH programmi avalikustamisest teatamine toimub enne avalikustamist, oleks loogilisem punktide järjestus 8, 7.	Arvestatud: tabeli 2 punktide 9 ja 10 järjestuses.
26.	15.7 Tabeli 1 punktis 10 on kirjutatud „avalikustamise materjalidest“. Selguse huvides palume nimetatud väljend asendada „avalikustamise käigus esitatud ettepanekutega“. Sama märkus tabel 1 punkti 23 kohta.	Arvestatud: tabeli 2 punktides 12 ja 26
27.	15.8 Tabeli 1 punktis 10 on KMH etapi tulbas kirjutatud „avaliku väljapaneku ja avalikustamise“. Need on üks ja sama –ehk on soovitud kirjutada „avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu“. Sama märkus tabeli 1 punkti 23 kohta.	Arvestatud: tabeli 2 punktides 12 ja 26
28.	15.9 Lisada tabelisse 1 punktide 10 ja 11 vahele uus punkt – KMH programmi esitamine nõuetele vastavuse kontrollimiseks	Arvestatud: tabelisse 2 on lisatud punkt 13.
29.	15.10 Ajakavas on märgitud mitmes punktis KMH programmi/aruande „nõuete vastavusele kontrollimist“. Korrektne oleks kasutada „nõuetele vastavuse kontrollimine“. Palume korrigeerida.	Arvestatud: tabelit 2 on korrigeeritud.
30.	15.11 Tabeli 1 punktis 12 on KMH etapiks märgitud „KMH programmi nõuete vastavuse teavitamine“. KeHJS § 18 lg 4 kohaselt toimub 14 päeva jooksul KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitamine. Sama märkus tabeli 1 punkti 26 kohta.	Arvestatud: tabeli punktides 15 ja 30.
31.	15.12 Tabeli 1 punktides 14, 15 ja 17 tuleb arvestada KeHJS § 20 ¹ lõike 2 erisusega –otsustajal on aega kontrollida KMH aruande KeHJS §-s 20 kehtestatud nõuetele vastavust ja aruande asjakohasust ja piisavust 21 päeva.	Arvestatud: tabeli 2 punktides 18 ja 20.

	Seega palume korrigeerida punktide 15 ja 17 kestvuse lahtrites esitatut.	
32.	15.13 Korrigeerida tabeli 1 punkti 20. Viide KeHJS § 17 lõikele 2 ei ole antud punktis asjakohane. Samuti juhime tähelepanu, et juhtekspert koostöös arendajaga ei tee KMH aruande avalikku väljapanekut.	Arvestatud: tabeli 2 punktis 24.
33.	15.14 Vahetada punktide 20 ja 21 järjekord (vt selgitust käesoleva kirja punktis 15.6).	Arvestatud: tabeli 2 punktides 23 ja 24.
34.	15.15 Tabeli 1 punktis 22 asendada sõna programm aruandega.	Arvestatud: tabeli 2 punktis 25.
35.	15.16 Lisada punktide 23 ja 24 vahele uus punkt –KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamiseks esitamine. Lisada viide KeHJS § 22 lõikele 1.	Arvestatud: tabelis 2 punkt 27.
36.	16. Palume KeHJS § 13 punkti 8 alusel (lk 20-21) lisada töögrupi koosseisu juurde põhjendused, miks hakkab konkreetne isik just nimetatud valdkondi ja mõjusid hindama. Keskkonnaamet ei pea vajalikuks esitada KMH litsentsi omavate ekspertide litsentsile märgitud valdkondade loetelu, kuna see on avalikult kättesaadav info kõigile huvilistele Keskkonnaministeeriumi kodulehel. Palume konkreetselt välja tuua, kes millist valdkonda ja mõju hindama hakkab ja miks .KMH programmis on välja toodud isikud, kes vastutavad teemade käsitlemise eest, kuid puudub isik, kes käsitleks kalastikuga seonduvat. Kuna kaadamise ja täitmise mahud on väga suures, siis kindlasti peab olema käsitletud kalastiku teema ja kaasatud ekspert peab olema pädev hindama mõjusid kalastikule. Eriti oluline on antud piirkonnas kaasata isik, kes oleks ekspert pelaagiliste kalade osas kuna mõjud meie tööstuslikele kaladele võivad olla väga olulised.	Arvestatud: ptk 6 on täiendatud, KMH töögruppi liituvad müra ekspert ja kalastiku sh pelaagilised kalad ekspert.
37.	17. Palume Terviseameti ettepanekul täpsustada eksperdirühma ülesandeid ja täiendada koosseisu tervisemõjude hindamise valdkonnas –vahetud ja kaudsed mõjud inimese tervisele, mis avalduvad ehitamisel ja ekspluatatsioonil.	Arvestatud: ptk 6 on täiendatud, tehakse müra uuring ja müra ekspert selgitab müra mõju ja leevendust. Täiendavat informatsiooni aruandesse saadakse praegu läbivaatamisel ja analüüsimisel olevatest Paldiski Põhjasadama audititest.
38.	18. Muinsuskaitseamet ei pea KMH eksperdirühma koosseisu piisavaks. Lisada KMH eksperdirühma arheoloogia ekspert, kes oskab hinnata keskkonnamõju veealusele kultuuripärandile.	Arvestades uues ptk 1.4.6 <i>Kultuuripärand sh veealune</i> on käsitletud ja senist informatsiooni puudub vajadus arheoloogia eksperdik.

39.	19. Palume lisada asjaomaste asutuste nimekirja Muinsuskaitseamet kui kultuuripärandi kaitse ja järelevalve teostaja.	Arvestatud: ptk 7 on asjaomaste asutuste nimekirja lisatud Muinsuskaitseamet.
40.	20. Palume kaaluda, kas peatüki 8 pealkirja on võimalik lihtsamalt ja arusaadavamalt sõnastada.	Arvestatud: ptk 8 <i>KMH protsessis programmile esitatud ettepanekutega arvestamine.</i>
41.	21. Peatüki 8 „KMH programmi avalikul väljapanekul ja avalikul arutelul esitatu arvestamine edasises KMH koostamises“ alapeatükis 8.1 „Asjaomaste asutuste seisukohad KMH programmi kohta ja nendega arvestamine“ olete kirjutanud järgmist: „Peatükk koostatakse peale seda, kui otsustaja on saanud arendajale asjaomaste asutuste seisukohad KMH programmi eelnõu kohta, et nende alusel täiendada avalikustamisele esitatavat KMH programmi eelnõu.“ Juhime tähelepanu, et Keskkonnaamet küsib KeHJS § 15 ¹ lõike 2alusel asjaomaste asutuste seisukohta. KeHJS § 15 ¹ lõike 5 alusel vaatab otsustaja asjaomaste asutuste seisukohad läbi ja annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutustearvamusi. Seega puudub vajadus KMH programmis eraldi käsitleda asjaomaste asutuste seisukohtasid ja nendega arvestamist. Piisab, kui programmile lisatakse käesolev kiri ja arendaja/eksperdi vastus sellele.	Arvestatud: ptk 8.1 <i>Asjaomaste asutuste seisukohtadega arvestamine</i> koostamisel on arvestatud Keskkonnaameti seisukohta.